

Brattkortprøven

Før du får innvilget Brattkort må du først bestå brattkortprøven, for å vise at du har kunnskapene og ferdighetene som kreves for å opptre sikkert i klatreanlegget.

Brattkort- og topptauprøvene er prøver hvor klatrere skal demonstrere at de har tilstrekkelige kunnskaper og sikringsferdigheter til å kunne opptre sikkert på innendørs klatrevegger. Prøven legges opp som en klatreøkt, der klatreren skal ta på utstyr uten hjelp, gjennomføre kameratsjekk og løpende sjekk, og sikre en annen klatrer under topptauing, ledning og nedfiring.

Klatrerne kan gjerne ta prøven parvis, slik at den ene klatrer mens den andre sikrer, og deretter bytter. Kameratsjekk skal gjennomføres ved hvert taubytte. Aktuelle og akseptable metoder og sikkerhetsrutiner er beskrevet i NKFs hefte "Metodesett" og i læreboka "Innføring i klatring".

Klatrere som stiller med personlig utstyr bør bruke dette.

Alle typer taubremser kan benyttes under prøven. Instruktør skal fokusere på at håndgrep er korrekt utført, ihht til bremsen som benyttes. NB! Dette setter krav til at instruktøren kjenner til bremsen som benyttes. Det skal til enhver tid være en lukket hånd rundt bremsetau/passiv ende.

For å få Brattkort skal klatreren demonstrere følgende ferdigheter og kunnskaper:

Forberedelser

- Korrekt påtaking av sele og innbinding med dobbel åttetallsknute.
- Korrekt montering av taubremser.
- Kontroll på egen side og kameratsjekk skal gjennomføres før klatring, og ved hvert taubytte (sele, innbinding, taubremser, skrukarabiner, tauende sikret). Hver klatrer skal ha kontroll på alle sjekkpunkter på sin egen side, før de går i gang med kameratsjekken.

Sikringsarbeid

Klatreren skal sikre en annen under topptauklatring, ledning og nedfiring, inkludert:

- Korrekte håndgrep under mating og haling av tau
- Korrekt posisjon ved veggen og minimal slakk på tauet
- Holde et kort fall under topptau- og ledklatring etter signal fra instruktør. En trenger ikke selv å gjennomføre noe fall som klatrer.

Oppe i veggen

Klatring på led er ikke nødvendig for å bestå prøven, men klatrerne skal praktisk ved klatring eller muntlig vise at de forstår kravene til sikker ledning:

- Korrekt posisjon ved innheking av kortslynger, heking innenfra og ut.
- Faren ved tau bak beinet.
- Forskjell i fallpotensial ved ledning og topptauing.
- Hvil i veggen ved utmattelse; korrekt nedfiring hvis klatreren ikke kommer opp til snufestet.

Topptau-/snufeste: Kunne bruke festet korrekt; aldri stillestående tau og tau i bevegelse i samme feste.

Kommunikasjon og oppmerksomhet

Klatrer og sikrer skal ha en aktiv og tydelig kommunikasjon hele veien, inkludert:

- idet klatringen starter, for å forvise seg om at begge er klare
- mens klatreren er i veggen, i tilfelle situasjonen krever det
- alltid signal med øyekontakt før nedfiring og planlagt belastning av tauet

Sikrer skal gi beskjed dersom klatrer gjør noe som kan være farlig (hente tau under forrige bolt, tau bak ben, hekte feil eller liknende).

Klatrer og sikrer skal demonstrere sikker opptreden ved og i veggen ved å:

- holde konsentrasjon om sikringsarbeidet, full oppmerksomhet på sin klatrer
- ikke forstyrre andre eller selv la seg forstyrre under innbinding og sikring
- overholde vikeplikt for andre klatrende, ikke gå i fallsonen, vær obs på pendelfall
- utvise rolig og disiplinert opptreden

Ansvar

Kjenne til innholdet i klatrevettplakaten.

Forstå ansvarsprinsippet. Eneansvar for egen opptreden, solidarisk ansvar for sikkerheten til taukamerat og andre klatrere på stedet:

- Ikke lag faresituasjoner
- Spør når du ser noen gjøre feil
- Advar når du ser noe farlig

Prøven avsluttes med at klatreren leser gjennom og signerer ansvarserklæringen. Det er primært kunnskaper og sikringsferdigheter som skal demonstreres ved brattkort-prøven, og det stilles derfor ikke krav til at klatreren skal klatre på led eller klatre en bestemt vanskelighetsgrad.

Dersom klatreren viser ferdighets- eller kunnskapsmangler som klart vil gå ut over sikkerheten, skal Brattkort ikke utstedes. Klatreren henvises i så fall til kurs eller egentrening. Ved mindre alvorlige ferdighets- eller kunnskapsmangler kan Brattkort likevel utstedes, dersom klatreren umiddelbart forstår og retter seg etter korrigerings.

Om du stryker på brattkortprøven:

Benytt deg av kurs- og oppfølgingstilbudene som finnes ved klatresenteret. Alternativt kan du øve sammen med en annen klatrer som har Brattkort, og som er over 18 år. Deretter kan du ta ny brattkortprøve når du føler deg klar for det.

Sjeklister for brattkortprøve:

Kameratsjekk og sikring på topptau

1. Påtaking av sele, innbinding med åttetallsknute, montering av sikringsbrems
2. Kontroll på egen side og kameratsjekk (sele, knute, brems, skrukarabiner, tauende sikret).
3. Hver klatrer skal ha kontroll på sin egen side, før de går i gang med kameratsjekken. Dette skal bidra til økt sikkerhet, men det blir også lettere å fange opp kunnskapshull hos de to klatrerne.
4. Tydelig kommunikasjon med øyekontakt (klart for klatring, før nedfiring, beskjed ved feil)
5. Håndgrep under sikring og nedfiring.
6. Påpasselig haling og mating av tau, oppmerksom og kontrollert nedfiring
7. Riktig plassering under sikringsarbeidet
8. Holde et fall

Kameratsjekk og sikring på led

1. Gjennomgang av tau, tauende sikret
2. Påtaking av sele, innbinding med åttetallsknute, montering av sikringsbrems
3. Kontroll på egen side og kameratsjekk (sele, knute, brems, skrukarabiner, tauende sikret)
4. Hver klatrer skal ha kontroll på sin egen side, før de går i gang med kameratsjekken. Dette skal bidra til økt sikkerhet, men det blir også lettere å fange opp kunnskapshull hos de to klatrerne.
5. Tydelig kommunikasjon med øyekontakt (klart for klatring, før nedfiring, beskjed ved feil)
6. Håndgrep under sikring og nedfiring
7. Påpasselig haling og mating av tau, oppmerksom og kontrollert nedfiring
8. Riktig plassering under sikringsarbeidet
9. Holde et fall – fallet skal skje over forrige bolt trygt opp i veggen slik at det ikke er fare for bakkefall. Klatreren må kunne gjøre rede for vektforskjell og dens betydning.
10. Innhekting av tau i slynger; riktig høyde, riktig retning på tau
11. Unngå tau bak beinet
12. Innhekting av toppfeste
13. Hvil ved utmattelse, korrekt nedfiring før toppfeste

Leding: Deltaker trenger ikke å lede selv, men må kunne gjøre rede for pkt 10-13

Viktige kunnskaper

1. Kjenne innholdet i klatrevettplakaten
2. Kjenne til kravene om sikker opptreden i klatreanlegget
3. Lest, forstått og underskrevet ansvarserklæringen for Topptaukort / Brattkort

Krav til Instruktør

- Den som utsteder brattkort skal være godkjent til dette av NKF, og være registrert i NKFs instruktørdatabase med gyldig godkjenning.
- Utsteder må være over 18 år.

Før gjennomføring:

Instruktør skal forsikre seg om at det foreligger en risikoanalyse for topptaukort- og brattkortprøve for den aktuelle veggen, samt ha lest gjennom risikoanalysen og gjort seg kjent med denne.

- Instruktør skal kontrollere at utstyret som blir brukt er i sikkerhetsmessig stand.
- Instruktør skal se til at topptau er korrekt hengt opp.

Gjennomføring

- Veggen skal være høy nok til at prøven kan gjennomføres på en god og sikker måte.
- Prøven skal holdes i en del av veggen uten særlig støy eller forstyrrelser.
- Alle typer taubremser kan benyttes under prøven. Instruktør skal fokusere på at håndgrep er korrekt utført, ihht til bremsen som benyttes. NB! Dette setter krav til at instruktøren kjenner til bremsen som benyttes. Det skal til enhver tid være en lukket hånd rundt bremsetau/passiv ende.
- Instruktør skal se til at ingen passerer klatrer under prøven.
- Instruktør skal være forberedt på å sikre/holde passiv ende av tauet under hele prøven. Under fallet skal passiv ende sikres/holdes.